

Saranyana subratlla la relació de sant Josepmaria amb Catalunya

Paraules de Josep-Ignasi Saranyana, membre del Pontifici Comitè de Ciències Històriques, en la presentació del llibre 'Escrivà de Balaguer a Catalunya, 1913-1974', que va ser el 30 d'octubre de 2015 al Temple Romà de Vic, juntament amb l'autor, Josep Masabeu.

01/11/2015

Primer de tot, cal que agraeixi la invitació que m'ha fet el Dr. Josep Masabeu a la presentació d'aquest esplèndid estudi que avui s'ofereix a la ciutat de Vic. Em sembla pertinent esmentar, abans de prosseguir la meva xerrada, que el Dr. Masabeu té ja un munt de publicacions de caràcter històric, entre les quals paga la pena recordar un estudi interessantíssim sobre la Mútua Escolar Blanquerna, una de les institucions pedagògiques cabdals dels anys vint i trenta proppassats; una iniciativa educativa que ai-las! Va ser confiscada en acabar la contesa civil, i que ara és l'Institut de Batxillerat Menéndez y Pelayo, a la Via Augusta de Barcelona. (A Blanquerna hi va ensenyar la meva mare entre 1933 i 1939, i al Menéndez Pelayo hi vaig estudiar jo).

Així, doncs, Masabeu és un experimentat professional de la micro-història, un tipus

d'investigació necessària i imprescindible per poder arribar a les grans síntesis històriques. Sense monografies de micro-història, les grans interpretacions del decurs històric manquen de suport sòlid. Gràcies, Josep, pel teu esforç de deu anys, cercant aquí i allà tota mena de dades sobre la presència de sant Josepmaria a Catalunya. He de reconèixer que m'ha sobtat molt que fins i tot hagi visitat la Biblioteca Arús!

Fet aquest reconeixement que em semblava indefugible, haig de dir que el meu agraïment per la invitació d'avui és per doble motiu. D'una banda, perquè jo vaig veure reconstruir aquest temple romà durant els estius que vaig passar a la capital de l'Osona, des que el meu besoncle Mossèn Pere Closa i Bosser va guanyar per oposició la plaça de rector de la Pietat de Vic. Això va succeir cap a l'abril del 1948. D'ençà

d'aquell esdeveniment vaig venir sovint a Vic a estiuejar, i cada dia passava pel davant de les obres de restauració del temple romà, em mirava el que s'hi feia i sentia a dir que això havia estat un temple del segle segon, la qual cosa m'impressionava moltíssim. Tinc a casa, a la sala d'estar, un magnífic oli que representa la façana principal de l'església de la Pietat, però la perspectiva elegida pel pintor exclou el temple romà. Em sap greu. També vaig poder visitar aleshores, i més d'un cop, la recent restaurada casa d'en Jaume Balmes, que és a quatre passes d'on ens trobem ara. I vet aquí que de cop i volta, sense gairebé adonar-me, després més de seixanta anys, em trobo assegut a la taula de presidència del Temple Romà, ni més ni menys, per parlar als vigatans! Gràcies, doncs, per tan gran honor que em dispenseu!

El meu segon motiu d'agraïment per la invitació rebuda, rau en el fet que ens convoca avui aquí. Es tracta de presentar un llibre que parla de les petjades de sant Josepmaria Escrivà a casa nostra, entre 1913 i 1974, amb un detall i una precisió que ens esbalaeixen. A més de l'exactitud de la cronologia, la propietat dels noms referits i la reconstrucció de les circumstàncies que envoltaren les passes per Catalunya de sant Josepmaria i d'algunes persones que l'acompanyaren, se'ns informa amb detall de les fonts arxivístiques i se'ns ofereixen uns apèndixs magnífics, que faciliten molt la consulta. Fins i tot se'ns donen les coordenades topogràfiques en una de les tres versions habituals, potser la més freqüent en els aparells de GPS. *És fantàstic*, com ens diu cada nit el Dr. Eduard Punset, quan anuncia la *Grossa de Cap d'Any* a TV3!

El material ara recollit i ordenat, en bona part inèdit; el recull dels testimonis orals aquí reproduïts, alguns *in extremis* (perquè el testimoni morí pocs dies després de donar notícia d'algun fet, sojorn o visita); la localització dels diferents indrets geogràfics i tantes coses més, conformen una extraordinària pedrissa d'informació. Una veritable i rica deu de la qual brolla de manera fefaent i natural l'estima, més encara, l'amor, del Fundador de l'Opus Dei per Catalunya, que ell va capir amb totes les seves peculiaritats i riqueses.

Cal recordar, ultra això, que, quan l'Obra començà aquí la seva tasca apostòlica, no eren temps bons per Catalunya, sotmesa a tota mena de dificultats, de les quals se'n diu de refiló quelcom, quan es parla del viatge que haver de fer mig d'incògnit el Fundador de l'Obra, en una de les ocasions, per no ser

empresonat pel governador civil don Antonio Correa Veglison; o el retard que patí l'edició de *Camí* traduït al català, la qual traducció no va eixir fins l'any 1955, encara que ja circulava molts anys abans manuscrit de mà en mà, entre els membres de l'Opus Dei.

Tret de Madrid i Saragossa (per parlar de ciutats grans), potser és Barcelona la ciutat que sant Josepmaria més va recórrer, si més no a peu. És evident que a Roma s'hi va estar més anys, però feia habitualment les sortides en cotxe. Si ens fixem bé, i seguim sobre el plànol les passejades (per dir-ho així) que va fer en els 41 dies que va sojornar a Barcelona l'any 1937, advertirem que la va recórrer de mar a muntanya i del Besòs al Llobregat, arribant fins a indrets que potser els nadius no hem trepitjat mai de la vida. Res d'estrany, doncs, que la Ciutat Comtal el volgué nomenar “fill adoptiu” l'agost del

1964, títol que se li va lliurar finalment l'octubre de 1966, en un acte íntim i sense gaire ressò, per expressa voluntat de sant Josepmaria. Tant és així, que no va acceptar que es fes el dinar protocol·lari al Palauet Albéniz, on d'ordinari l'Ajuntament celebra les recepcions oficials, sinó que preferí que l'alcalde i dos regidors anessin a dinar amb ell a Castellaura, una casa de recessos que es troba a Premià de Dalt.

A més de les passes de Sant Josepmaria per Catalunya, impulsant l'activitat apostòlica de l'Obra, aquest llibre ofereix un altre vessant que no podem ometre. Aquesta monografia posa els fonaments per començar a escriure els inicis de l'Opus Dei a Catalunya. Ja hi ha algunes coses publicades, que han estat consultades òbviament pel Dr. Masabeu, el qual, com a bon historiador que és, no ha defugit

controlar totes les fonts impreses: per exemple, les memòries del Dr. Alfons Balcells, del Dr. Jordi Cervós i del Dr. José M. Casciaro, la biografia de Montse Grases, una història esquemàtica de Castellaura, un relat molt detallat del pas dels Pirineus el novembre de 1937 i d'altres; però no teníem, fins ara, un esquema general sobre el qual es pogués encetar un treball sobre sòlides bases. I el llibre del Dr. Masabeu contribueix a omplir aquesta llacuna.

I ara una consideració final, que em sembla primordial: com a regla general, una obra apostòlica ha d'arrelar en el país en el qual desenvolupa la seva activitat, si no, no va endavant. És el que els teòlegs anomenen *aculturació*, amb un neologisme d'origen anglès, o *inculturació*, seguint un neologisme castellà. Així com la fe que no es fa cultura és una fe que sura sobre el

no-res, el mateix es pot dir, canviant el que calgui canviar, de l'activitat apostòlica d'una empresa espiritual. El llibre del Dr. Masabeu ens mostra que des de primera hora, des dels mateixos inicis, l'Opus Dei va fer un extraordinari esforç d'inculturació a Catalunya, que cal continuar i no interrompre mai, per tal d'aconseguir que l'Obra sigui estimada a casa nostra, com de fet ja ho és.

Moltes gràcies.

Josep-Ignasi Saranyana

Vic, 30 octubre 2015

pdf | document generat
automàticament des de [https://
dev.opusdei.org/ca/article/saranyana-
destaca-lamor-de-sant-josepmaria-per-
catalunya/](https://dev.opusdei.org/ca/article/saranyana-destaca-lamor-de-sant-josepmaria-per-catalunya/) (06/08/2025)